

ردیف	درس ۱	بارم
۱	صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را با علامت ✓ یا × مشخص کنید . الف : یکی از مبانی کلی علوم تجربی اصل واقعیت داشتن جهان خارج است . ب : فلسفه فقط درباره اعتبار و ارزش روش تجربی در شناخت طبیعت سخن می گوید . ج : ما بعد الطبیعه از یک سلسله مسائل درباره وجود مطلق سخن می گوید . د : فلسفه منحصر با حیرت در برابر هستی آغاز می شود . ه : تفکر همان فطرت اول و ثانی است . و : ما بعد الطبیعه وجود اشیاء را به کمک تبیین عقلانی می شناسد . ز : با روش تجربی هم می توان به عمق اشیاء پی برد . ح : مدار همه بحث های مابعدالطبیعه وجود است . ط : خال شاه فلسفه اسلامی را باید در برخورد تاریخ اسلام با فلسفه های دیگر جست و جو کرد . ی : گروه اهل حدیث به شیعه نزدیک تر بودند . ک : گروه معتزله سرانجام تقریباً منقرض شدند . ل : دعوت به تذکر و تفکر برای معرفت است نه چیز دیگر . م : متافیزیک به شناخت اشیاء فقط از آن جهت که هستند می پردازد .	
۲	جاهای خالی را کامل کنید . الف : قلمرو اصلی فلسفه است . ب : فلسفه با و اشیاء کار دارد . ج : اساسی ترین مفهوم و مدار همه بحث های مابعدالطبیعه است . د : ما بعد الطبیعه وجود اشیاء را به کمک می شناسد و با قدم و به پیش می رود . ه : فطرت ثانی انسان رابه و وجود خویش نزدیک می کند . و : طلب فلسفه در گرو عبور از فطرت به فطرت است .	

	ز : کتاب و از صدر المتألمین است . ح : از تفکر و فلسفه با دین ارتباط دارد . ط : خاستگاه فلسفه اسلامی را باید در و خود اسلام جست و جو کرد .	
۳	گزینه های متناسب با هم را به هم متصل کنید . الف (- صدر المتألمین این فطرت انسان را به گوهر وجود خویش نزدیک می کند علم هستی شناسی مدار همه بحث های ما بعد الطبیعه حیرت در برابر هستی و وجود الف (شرح اصول کافی ب (فطرت اول ج (فطرت ثانی د (وجود ه (تفکر فلسفی و (فلسفه * * * * * ب (- لازمه عبور از فطرت اول فلسفه همان فطرت ثانی است دین صدر المتألمین علم هستی شناسی مبدأ و معاد فارغ شدن از زندگی روزمره تفکر تأمین موقعیت اجتماعی	
۴	هر جمله مربوط به دیدگاه کدام گروه است ؟ (اهل حدیث - گروه معتزله) الف (هر چه خداوند خودش را در قرآن توصیف کرد نباید تفسیر کرد . () ب (بحث عقلی در مباحث ما بعدالطبیعه دین را جایز می دانستند . () ج (کم و بیش از عقل فلسفی و استدلالی بهره مند بودند . () د (کیفیه مجهوله و السؤال عنه بدعه . ()	
۵	گزینه صحیح را انتخاب کنید . - فیلسوف بزرگ اسلام مولف کتاب مبدأ و معاد می باشد . الف (ارسطو ☐ ب (صدر المتألمین ☐ ج (افلاطون ☐ د (علامه طباطبایی ☐ - این جمله از کیست ؟ « انسانی که زندگی خود و دیگران را بی معنا می پندارد موجودی بدبخت است . » الف (اینشتاین ☐ ب (صدر المتألمین ☐ ج (امام خمینی (ره) ☐ د (افلاطون ☐	

	- عالی ترین مرتبه توحید و معرفتهستند . الف (آیات اول سوره توحید و آیات اول سوره حدید) ☐ ب (سوره توحید و حدید) ☐ ج (آیات اول سوره توحید و سوره حدید) ☐ ج (سوره توحید و آیا اول سوره حدید) ☐ - این سخن از کیست ؟ «یک مطلب اگر با زبان های مختلف بیان شود باز هم همان مطلب است .» الف (امام خمینی (ره)) ☐ ب (گروه اهل حدیث) ☐ ج (علامه طباطبایی) ☐ د (صدرالمتألمین) ☐ - به شناخت اشیاء فقط و فقط از آن جهت که هستند و وهستی دارند می پردازد الف (متافیزیک) ☐ ب (فلسفه) ☐ ج (ماوراءالطبیعه) ☐ د (فلسفه اسلامی) ☐
۶	به سوالات زیر پاسخ دهید . چه زمانی انسان به فلسفه نیازمند است ؟
	مطالعه فلسفه در مورد اشیاء چه تفاوتی با سایر علوم دارد ؟
	رابطه فلسفه اسلامی با معرفت فلسفی چگونه است ؟
	محتوای اصلی فلسفه اسلامی از چه چیزی تشکیل شده است ؟
	ویژگی های ملائک و فرشتگان از دیدگاه امام علی (ع) را بنویسید .
	چه چیزی باعث شد مکاتب و روش های گوناگونی در رشته های علوم انسانی پدید آمد .
	آیا مقایسه یا تفاوت در چگونگی بیان مسائل قلمرو فلسفه را خدشه دار می کند ؟
	چند مورد از مسائلی را که آیات و روایات از آن ها سخن گفته اند را بنویسید .
	چرا از طریق روش تجربی نمی توان به عمق اشیاء پی برد ؟
	در تاریخ اسلام کدام گروه به شیعه نزدیک تر بودند ؟ سرانجام آنان چه شد ؟
	این پرسشها (حقیقت من چیست ؟ جایگاه من در جهان کجاست ؟ و ...) از نظر ظاهرینان برخاسته از چیست ؟
	معنای زندگی بشر یا حیات اجتماعی به طور کلی چیست ؟
	از نظر آلبرت اینشتاین چه کسی بدبخت است و صلاحیت زندگی را ندارد ؟
	جمله شایع اهل حدیث در پاسخ به سوالات مردم چیست ؟
	تفاوت برخورد اهل بیت و اهل حدیث با پرسش مردم در ارتباط با این آیه (الرحمن علی العرش استوی) چیست ؟
	آیا استاد طباطبایی با نظر اهل حدیث موافق بود ؟
	دین الهی چگونه راه و رسم سعادت را به انسان نشان می دهد ؟

ردیف	درس ۲	بارم
۱	صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را با علامت ✓ یا × مشخص کنید . الف : سقراط و ارسطو فلسفه را به کمال رسانید . ب : در دوران خلافت بنی امیه جامعه شاهد رشد و شکوفایی علم بخصوص در حوزه فلسفه بود . ج : فعالیت های فکری و فرهنگی در دوران بنی امیه رشد چشمگیری یافت . د : راه یابی ایرانیان به دستگاه خلافت و برگزیده شدن بغداد به عنوان پایتخت از وقایع مهم دوران خلافت بنی امیه است . ه : خلافت عباسیان و خلافت بنی امیه به یاری ایرانیان استوار شد . و : ایرانیان پس از تسلط مسلمانان با فرهنگ یونانی آشنا شدند . ز : دلیل آشنایی رجال سیاسی با مدرسه جندی شاپور روابط سیاسی آنها با خودشان بود . ح : بیت الحکمه مکانی برای مناظره های علمی بود . ط : حنین بن اسحاق یکی از استادان بود که علاوه بر تدریس در جندی شاپور کتاب هایی را نیز از یونانی به عربی ترجمه می کرد . ی : استاد فارابی ، ابو بشر متی بن یونس ، کتاب شعر سقراط را ترجمه کرد . ک : مسلمانان به دلیل علاقه مندی به علم و حکمت با کمال اشتیاق در آرای گذشتگان نظر کردند . ل : از قرن دوازدهم به تدریج آثار افلاطون به لاتین ترجمه شد . م : در قرن دوازدهم دانشگاه پاریس ، نخستین دانشگاه مغرب زمین بنیانگذاری شد . ن : آشنایی غربیان با فلسفه اسلامی تا ابن سینا محدود شد . س : موسس مکتب اشراق قطب الدین شیرازی بود . ع : قطب الدین شیرازی بزرگ ترین دایره المعارف فارسی یعنی اتولوجیا را تألیف کرد . ف : یکی از بزرگ ترین مروجان فلسفه صدرایی در سال های اخیر استاد علامه شیخ بهایی است . ص : بو علی سینا توسط نشر حکمت متعالیه مشهور شد .	

۲	جاهای خالی را کامل کنید . الف (حوزه اسکندریه تا زمانی که مقلوب مسلمانان شد دایر بود . ب (اندکی پیش از فتوحات مسلمانان ، در مدرسه ای تأسیس کرد و بسیاری از کتب و را در آنجا گرد آورد . ج (میراث تفکر یونانی از طریق به انطاکیه و سپس به حران منتقل شد . د (بیت الحکمه یا خزانه الحکمه توسط و در شهر تأسیس شد . ه (مرکور مورخ و اهل بود . و (آثار مهم ارسطو توسط ترجمه شد . ز (به جهت غلبه فلسفه اسلامی به فلسفه مشاء معروف شد . ح (..... عنصر درخشان فلسفه اسلامی بود . ط (از برجسته ترین استادان دانشگاه پاریس می توان و را ذکر کرد . ی (تأثیر عقلانیت و در فرهنگ غرب بسیار بوده است . ک (فلسفه ابن سینا به وسیله شاگردانش و ادامه یافت .
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید . – در سال دولت بنی امیه در تشکیل شد . الف (۶۶۱ – مصر ☐ ب (۶۶۱ – دمشق ☐ ج (۶۳۸ – دمشق ☐ د (۶۳۸ – بغداد ☐) – نخستین خلفای در محیط های تربیت شدند . الف (عباسی – اسلامی ☐ ب (عباسی – ایرانی ☐) ج (بنی امیه – اسلامی ☐ د (بنی امیه – ایرانی ☐) – شهر بغداد در سال ، در زمان با توصیه و همکاری تأسیس شد . الف (۶۳۸ هجری – اسکندر مقدونی – برمکیان ☐ ب (۱۴۵ هجری – منصور دوانیقی – برمکیان ☐) ج (۱۴۵ هجری – انوشیروان ساسانی – برمکیان ☐ د (۶۶۱ هجری – منصور دوانیقی – برمکیان ☐) – استادان فلسفه در عهد خلافت از حران به منتقل شدند . الف (بنی امیه – دمشق ☐ ب (انوشیروان ساسانی – بغداد ☐) ج (بنی عباس – بغداد ☐ د (معتضد عباسی – بغداد ☐) – در مدرسه بسیاری از کتب و برخی از محاورات افلاطون به زبان ترجمه شد . الف (جندی شاپور – ارسطو – عربی ☐ ب (اسکندریه – افلاطون – سریانی ☐) ج (جندی شاپور – جالینوس – یونانی ☐ د (اسکندریه – جالینوس – عربی ☐)

	– ابن ناعمه کتاب را که بخشی از است ترجمه و آن را اصلاح کرد . الف (اثر لوجیا – آرای ارسطو – فارابی ☐) اثر لوجیا – تاسوعات افلوپین – کندی ☐ ج (شعر ارسطو – آرای سقراط – کندی ☐) د (مابعدالطبیعه – آرای افلوپین – ابن سینا ☐) – فارابی در منطق مهارت خاصی داشت و آن را به صورت کاملا تصحیح شده به زبان عربی تدوین کرد . الف (ابن سینا ☐) ب (سقراط ☐) ج (ارسطو ☐) د (افلاطون ☐) – دانشگاه آکسفورد در و از کسانی چون بهره می برد . الف (پاریس – راجر بیکن ☐) ب (انگلستان – راجر بیکن ☐) ج (لندن – توماس اکوئینی ☐) د (پاریس – آلبرت کبیر ☐)
۴	به سوالات زیر پاسخ دهید . چه میراثی تا قرن ها موضوع تحقیق پژوهشگران و اندیشمندان قرار گرفت ؟ کدام کشور و از چه جهت در انتقال تفکر یونان به سرزمین های اسلامی نقش داشت ؟ روند تصرف ایران توسط مسلمانان چگونه بود و در چه سالی صورت گرفت ؟ خلافت بنی عباس در مقایسه با خلافت بنی امیه چگونه تحت چه شرایطی سپری شد ؟ دو واقعه مهم در زمان خلافت عباسی را ذکر کنید . عوامل موثر بر ایجاد زمینه های تحول در دوران بنی عباس را شرح دهید ؟ چه کسانی در مدرسه انوشیروان ساسانی فعالیت و تدریس می کردند ؟ میراث تفکر یونانی از چه طریق به انطاکیه و حران منتقل شد ؟ تلاش برمکیان برای چه بود و چه نتیجه ای داشت ؟ بیت الحکمه یا خزانه الحکمه توسط چه کسی و در کجا تأسیس شد ؟ بیت الحکمه توسط چه کسی و در چه علومی رونق یافت ؟ در آغاز کار اهل دانش به کدام حوزه ها توجه می کردند ؟ در چه زمانی و چه آثاری به عربی ترجمه شد ؟ ابراهیم مرکور چه می گوید ؟ اسحاق بن حنین چه کسی بود و چه فعالیتی داشت ؟ مترجمان برای فهم حکمت فلسفه ارسطو چه کردند ؟ فاضل متأخرین چه کسی بود ؟ میراث فلاسفه چگونه به دست مسلمانان رسد ؟ فلسفه را از دیدگاه مسلمانان بررسی کنید .

	عاقبت یادگاری حکیمان بزرگ یونان چه شد ؟	
	چه افرادی و با چه روشی نظام فلسفی دین را سامان بخشیدند ؟	
	فلسفه اسلامی طی چه جریانی به طور رسمی تأسیس شد ؟	
	فلسفه مشاء به چه معناست ؟	
	تأثیر فلسفه در تفکر مغرب زمین را توضیح دهید .	
	چگونگی آشنایی متفکران غربی با فلاسفه اسلامی را شرح دهید .	
	اساتید دانشگاه هایی که پس از دانشگاه پاریس تأسیس شد از چه کسانی پیروی می کردند و تأثیر پذیرفتند ؟	
	بیکن چه کسی بود و از چه کسانی تأثیر می پذیرفت ؟	
	تأثیر عقلانیت ابن سینا و ابن رشد تا چه حدی بود و تا کجا پیش رفت ؟	
	تکامل فلسفه اسلامی را توضیح دهید .	
	آیا پس از فلسفه ابن سینا ، فلسفه در جهان اسلام محدود و به پایان رسید .	
	چه کسانی فلسفه ابن سینا را مورد انتقاد قرار دادند و این انتقاد باعث پایان آن فلسفه شد ؟	
	چه کسی و در چه قرنی به حکمت فارابی و ابن سینا احیاء بخشیدند ؟	
	فلسفه اسلامی چگونه نسل به نسل انتقال یافت ؟	
	در قرن یازدهم فلسفه دچار چه تغییراتی شد ؟	
	حکمت متعالیه را چه کسی بوجود آورد کرد ؟	
	در قرن یازدهم تلاش میرداماد بر چه بود و سرانجام به چه نتیجه ای رسید ؟	

ردیف	درس ۳	بارم										
۱	صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را با علامت ✓ یا ✕ مشخص کنید . الف : در تعریف تفاوتی بین وجود و ماهیت وجود ندارد . ب : اهمیت تفکیف وجود و ماهیت در بحث نیازمندی علت به معلول بیشتر مشخص می شود . ج : مجموع زوایای مثلث سه قائمه است قضیه ممتنع الوجود است . د : بحث مواد ثلاث از ابداعات حکمای اشراق است .											
۲	جاهای خالی را کامل کنید . الف : فلسفه اسلامی توسط تأسیس شد . ب : ارسطو در مباحث فلسفی بیش از هر چیز به تکیه داشت . ج : اصل فرد جدایی فلسفه از سفسطه است . د : غیبت مفهوم وجود و ماهیت محبت ه : هر گاه از ذات یک شیء سوال شود ، پاسخ صحیح به آن آن شیء است .											
۳	گزینه های متناسب با هم را به هم متصل کنید . <table><tr><td>الف) واجب الوجود</td><td>- انسان ۷ سر</td></tr><tr><td>ب) وجوبی</td><td>- شریک باری</td></tr><tr><td>ج) ممتنع الوجود</td><td>- خداوند</td></tr><tr><td>د) امتناعی</td><td>- موجودات روی زمین</td></tr><tr><td>ه) ممکن الوجود</td><td>- ۲+۲ = ۴</td></tr></table>	الف) واجب الوجود	- انسان ۷ سر	ب) وجوبی	- شریک باری	ج) ممتنع الوجود	- خداوند	د) امتناعی	- موجودات روی زمین	ه) ممکن الوجود	- ۲+۲ = ۴	
الف) واجب الوجود	- انسان ۷ سر											
ب) وجوبی	- شریک باری											
ج) ممتنع الوجود	- خداوند											
د) امتناعی	- موجودات روی زمین											
ه) ممکن الوجود	- ۲+۲ = ۴											
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید . - کدام گزینه با این تعریف سازگار است : « نسبت موضوع و محصول واجب و ضروری است » الف) ارتفاع و میانه مثلث یکی است ☐ ب) مجموع زوایای مثلث ۴ قائمه است ☐ ج) مجموع دو ضلع مثلث ، بزرگتر از ضلع اول است ☐ د) قد شاداب دو متر است ☐ - نخستین و مهم ترین اصلی که می تواند مبدأ تحقیق فلسفی قرار بگیرد ، کدام است ؟ الف) اصل علیت ☐ ب) اصل واقعیت مستقل از ذهن ☐ ج) یکسان عمل کردن طبیعت ☐ د) درستی روش آزمایش و تجربه ☐											

	– کدام گزینه در مورد اصل واقعیت از ذهن اشتباه است . الف (اصل یقینی که ذهن از قبول آن ابایی ندارد ☐) ب (اصلی بدیهی است ☐) ج (هر تلاشی برای اثبات آن ، مستلزم قبول کردن آن است ☐) د (اصلی اثبات نشدنی ، اما انکار شدنی است ☐) – در متن روبرو چند اشتباه وجود دارد ؟ « همه اشیای واقعی در ذهن ما به سه جزء تحلیل می شوند ، و یک جزء بر دو جزء دیگر حمل می شود ، جزء اول یعنی موضوع دارای مفاهیم متعددی است و جزء سوم که محصول است ، دارای یک مفهوم است . » الف (۶ غلط ☐) ب (۵ غلط ☐) ج (۱ غلط ☐) د (۳ غلط ☐)	
۱	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید . مواد قضایا را نام ببرید ؟	
۲	رابطه ای که هم می توان آن را به نحو ایجابی و + و هم سلبی و – ملاحظه کرد چه نام دارد ؟	
۳	سه ، رابطه امکانی نام ببرید ؟	
۴	مطلبی که حکمای مشاء به وضوح در موردش بحث کرده اند کدام است ؟	
۱	پاسخ کامل دهید . رابطه امتناعی و امکانی را با ذکر مثال ، با هم مقایسه کنید .	
۲	مغایرت وجود بر ماهیت را به طور مفصل توضیح دهید .	
۳	در رابطه با فلسفه اسلامی چه می دانید ؟ بنویسید .	

بارم	درس ۴	ردیف
	۱ صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید : الف (رابطه میان هوای دو طرف شیشه پنجره رابطه اتکا است . ب (در رابطه در وجود علت به معلول وجود می دهد . ج (معلول چیزی است که علت در هستی خود به آن نیازمند است . د (حادث یعنی یک چیز پیش از آنکه موجود شود نا بود بوده است . ه (جهان ما سوی اعم از مادی و مجرد همه قدیم اند . و (متکلمان نظریه امکان ذاتی را بیان کرده اند . ز (علت ناقصه برای ایجاد معلول لازم است اما کافی نیست . ح (میان علت و معلول ها نظام و قانونی بر قرار است که به آن سنن دنرامیس گفته می شود . ط (نظام معین هستی نتیجه ، وجوب علی و معلولی است . ی (زنجیره موجود از علت و معلول ها باید به علت المعلل ختم شود که در این صورت نا متناهی خواهد بود . ک (درباره معلول این شر صادق است که تا علت وجود پیدا نکند ، او وجود پیدا نمی کند . ل (اصل علیت از اصل سنخیت انفکاک پذیر است . م (تجربه علمی با اصول عقلانی می تواند از موارد تجربه شده به تجربه نشده هم سرایت کند . ن (اصل وجوب علی و معلولی اصلی استثنای پذیر است از نظر ماکس پلانک . س (اگر اصول عقلانی نبود شناخت علمی امری بی اعتبار تلقی می شد . ع (اصل علیت و فروع آن اصول کلی هستند و از طریق تجربه بدست می آیند . ف (قوانین کلی که هر گونه استدلالی به آن دلالت دارد معقول است نه محسوس . ص (قانون علیت و معلولیت که هر گونه استدلالی بر آن تکیه دارد معقول است نه محسوس . ق (اصل سنخیت تا به امروز پایه و شالوده هر پژوهش علمی بوده است . ر (کار عقول تدبیردر جهان خلقت است . ش (مبداء و قصد نظام هستی همان شناخت یقینی است .	

جاهای خالی را کامل کنید .

(الف) رابطه ای که قائم به دو طرف است رابطه نامیده می شود .

(ب) آن چیزی است که در هستی خود به آن نیازمند است .

(ج) عبارت است از چیزی که نیستی اش بر هستی اش تقدم داشته باشد .

(د) بر حسب ذات و ماهیت ← وجود = عدم وجود

(ه) علت تامه شرط و برای تحقق معلول است .

(و) میان هر با خودش سنخیت و مناسبت خاصی حکم فرماست .

(ز) اصل از اصل انفکاک ناپذیر است .

(ح) یکی از برهان معروف در محال بودن تسلسل است که می توان آن را یکی از دلایل فلسفی هم به حساب آورد .

(ط) برهان فارابی به برهان و یعنی کوتاه ترین و محکم ترین دلیل در نفی تسلسل معروف است .

(ی) حرف تا نشانه است .

(ک) سرچشمه علت ها و معلول هاست و وجودش ضامن تحقق زنجیره علت ما است .

(ل) آدمی بر حسب در پی شناخت و کشف حقایق است .

(م) به شناختی که با همراه نباشد ، شناخت گفته نمی شود .

(ن) نتیجه هر آزمایش تنها به و و آن آزمایش محدود است .

(س) قوانین علمی همواره بیان کننده رابطه بین دو پدیده اند .

(ع) کلیت و ضرورت را می توان در جست و جو کردند در آزمون های تجربی .

(ف) عقل انسان بر اساس حکم می کند که روابط پدیده ها معین است .

(ص) فرشتگان و ملائک در حکمت با الهام از احادیث اسلامی نامیده می شوند .

(ق) سلسله علت ها باید به ختم شود .

(ر) جهان شناسی بر وساطت در جهان مبتنی است .

(ش) همه غایات به یک غایت اصلی یعنی منتهی می گردد .

(ت) علت العلل در نظام هستی همان است .

(ث) جهان ماهیت و دارد . انا لله و انا الیه راجعون

گزینه های مرتبط را مشخص کنید . (یک مورد اضافی است)

الف) تدبیر جهان خلقت	۱- علیت
ب) اصلی استثنا ناپذیر	۲- قدیم
ج) کهن ترین مسئله فلسفه	۳- سنخیت
د) معلول در هستی خود به آن نیازمند است	۴- برهان فارابی
ه) نیستی مقدم بر هستی براهین فرض نمی شود	۵- تا
و) حادث	۶- نو
ز) شرط لازم و کافی	۷- علت العلل
ح) نظام حاکم بر ارتباط موجودات را آشکار می کند	۸- وجوب علی و معلولی
ط) تقدم علت بر معلول	۹- عقول
ی) سرچشمه علت ها و معلول ها	۱۰- علت و معلول
ک) تخلف ناپذیری و حقیقت نظام هستی	۱۱- تامه
ل) نشانه شرط	۱۲- تعریف علیت
م) به صورت کلی بیان نمی شود	۱۳- سنخیت
ن) هر گونه شناختی بر آن استوار است	۱۴- عقول
س) عقل انسان بر اساس آن حکم می کند	۱۵- قانون جاذبه عمومی
ع) مجموعه ای به هم پیوسته و مرتبط الاجزاء	۱۶- رابطه بعد از وجود
ف) موجودات مجرد از ماده	۱۷- امتحان ذاتی
ص) واهب العمور	۱۸- فلسفه اسلامی
ق) فیص هستی را از واجب الوجود به طبیعت منتقل می کند	۱۹- علت ناقصه
ر) جذب جرم و فاصله	۲۰- نتیجه آزمایش
ش) رابطه استاد و شاگرد	۲۱- برهان فارابی
ت) جهان ما سوی اعم از مجرد و مادی	۲۲- مجردات
ث) نیازمندی معلول به علت در خود معلول است	۲۳- حادث
خ) وجود معلول به نحوی به علت وابسته است .	۲۴- عقل فعال
ذ) محکم ترین و کوتاه ترین دلیل نفی تسلسل	۲۵- قانون علیت و معلولیت
ض) ارتباط حقیقت نظام هستی	

گزینه مناسب را مشخص کنید .

الف (رابطه یک پل و ستون های نگه دارنده آن رابطه است .

الف (نظم ☐ ب (جاذبه عمومی ☐ ج (اتکا ☐ د (هیچکدام ☐

ب (چه رابطه ای از روابط دیگر عمیق تر است و به آن علت گفته می شود ؟

الف (امکان ذاتی ☐ ب (در وجود ☐ ج (تعادل ☐ د (بعد از وجود ☐

ج (درخت کهن در فلسفه و ذات واجب الوجود است .

الف (قدیم - قدیم ☐ ب (قدیم - حادث ☐ ج (حادث - قدیم ☐ د (نو - قدیم ☐

د (علت را زمانی که وجود دهنده و هستی بخش باشد می نامند .

الف (ناقصه ☐ ب (علت العلل ☐ ج (تامه ☐ د (هیچکدام ☐

ه (آب و هوا و نور برای پیدایش میوه درخت علت نام دارد .

الف (ناقصه ☐ ب (تامه ☐ ج (در وجود ☐ د (ممکن الوجود ☐

و (در برهان کدام فلاسفه از تقدم علت بر معلول استفاده شده است ؟

الف (ابن سینا ☐ ب (میرداماد ☐ ج (فارابی ☐ د (صدر المتألمین ☐

ز (براهین فلسفی درباره تسلسل علل باطل است برای اثبات کار می روند .

الف (امکان ذاتی ☐ ب (اصل سنخیت ☐ ج (علت ☐ د (وجود خدا ☐

ح (..... در رأس زنجیره علت و معلول ها قرار می گیرد .

الف (غایت الغایات ☐ ب (فارابی ☐ ج (علت العلل ☐ د (اثبات واجب الوجود ☐

ط (کدام اصل معتقد است که رابطه موجودات از حقیقت برخوردار است و تخلف از آن هرگز ممکن نیست .

الف (برهان فارابی ☐ ب (اصل سنخیت ☐ ج (علت ☐ د (وجوب علی و معلولی ☐

ی (ارتباط و پیوستگی موجودات جهان از نتایج کدام یک از مبانی فلسفی است ؟

الف (نفی تسلسل ☐ ب (علت ☐ ج (علت تامه ☐ د (سنخیت ☐

ک (محکم ترین و کوتاه ترین دلیل در نفی تسلسل علل کدام برهان است ؟

الف (میرداماد ☐ ب (فارابی ☐ ج (ابن سینا ☐ د (شیخ فضل الله نوری ☐

ل (شناخت یقینی را در مباحث فلسفی مربوط به باید جست و جو کرد .

الف (قوانین علمی ☐ ب (شناخت ☐ ج (علوم تجربی ☐ د (علت ☐

م (..... عموماً با « هر ، هیچ ، همیشه و ... » نشان داده می شوند .

الف (قوانین علمی ☐ ب (آزمایش ☐ ج (ریاضیات و آمار ☐ د (اصول عقلانی ☐

	ن (قوانین فلسفی کلیت و ضرورت خود را از دریافت کرده اند . الف (اصل سنخیت ☐ ب (علوم تجربی ☐ ج (نیروی عقل ☐ د (شناخت یقینی ☐) س (در جهان به صورت مجموعه ای به هم پیوسته و مرتبط الاجزاء است . الف (آزمون ☐ ب (نظام ☐ ج (برهان فارابی ☐ د (فلسفه اسلامی ☐) ع (مجردات زمین و آسمان و همه کائنات را در کدام قلمرو تفسیر می کنند ؟ الف (اصول عقلانی ☐ ب (فیض روی ☐ ج (علت غایی ☐ د (فلسفه اسلامی ☐) ف (موجودات جهان به موجودات و منحصر نیستند . الف (عقول و مجرد ☐ ب (مجرد و مادی ☐ ج (مادی و محسوس ☐ د (معقول و محسوس ☐) ص (عقلی که همه تغییرها و تحول ها و فعل و انفعالات در طبیعت به واسطه آن انجام می شود . الف (سوم ☐ ب (چهارم ☐ ج (دهم ، یازدهم ☐ د (فعال و واهب العمور ☐) ق (تجربه و آزمایش هیچ گاه به تنهایی به یک منتهی نمی شوند . الف (اصل سنخیت ☐ ب (غایت الغایات ☐ ج (قانون کلی ☐ د (جریان متحدالشکل ☐)
	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید . الف (کهن ترین مسئله فلسفه چیست ؟
	ب (علت را تعریف کنید .
	ج (مقصود متکلمان از قدیم و کهنه بودن چیست ؟
	د (جهان اعم از مجرد و مادی قدیم است یا حادث ؟
	ه (علت تامه یا علت حقیقی را تعریف کنید .
	و (در پرتو اصل سنخیت علت و معلول نظام جهان چه تغییری می کند ؟
	ز (سلسله علت ها متناهی است یا نا متناهی ؟
	ح (کدام یک از فلاسفه بر تسلسل علل باطل است برهان هایی اقامه کرده اند ؟
	ط (براهین فلاسفه در مورد تسلسل علت ها در چه مبحثی در فلسفه کاربرد زیادی دارد ؟
	ی (حکمای مشاء بر اساس چه مبانی تصویری منظم و تفسیری صحیح از همان هستی ارائه می دهند ؟
	ک (هدف از تحقیق و پژوهش در همه علوم چیست ؟
	ل (شناخت یقینی در چه صورتی به دست می آید ؟
	م (به چه شناختی ، شناخت گفته نمی شود ؟
	ن (علامت های کلی بودن قوانین علمی چه هستند ؟
	س (در فلسفه اسلامی جهان چگونه ترسیم می شود ؟

	ع (کدام دانشمند به اصل علیت به عنوان اصلی استثنانپذیر معتقد است ؟	
	ف (عقول چه کسانی هستند ؟	
	ص (چه کسی عقل فعال را واهب الصور می خواند ؟ و به چه معناست ؟	
	ق (همه غایات به چه چیز بر می گردد ؟	
	ر (مبدء و مقصد نظام هستی چیست ؟	
	ش (اگر رابطه نیرو و حرکت را می بینیم بر حسب کدام اصل و به چه چیزی می رسیم ؟	
	به سوالات زیر پاسخ کامل دهید .	
	الف (قانون کلی علت و معلول با چه تعبیری بیان می شود ؟ توضیح دهید .	
	ب (روابط بین موجودات به چند دسته تقسیم می شود و رابطه بعد از وجود را با ذکر مثال توضیح دهید	
	ج (معنای حادث و قدیم را در لغت و در اصطلاح فلسفه و کلام مقایسه کنید .	
	د (ملاک نیازمندی معلول به علت از نظر متکلمان را بنویسید .	
	ه (علت تامه و علت ناقصه را با ذکر مثال توضیح دهید .	
	و (سنخیت علت و معلول را توضیح دهید .	
	ز (برهان فارابی را با ذکر مثال توضیح دهید .	
	ح (با انکار اصل سنخیت به چه نتیجه ای می رسیم ؟	
	ط (علت العلل یا علت نخستین چیست ؟	
	ی (از سه اصل (علیت / ضرورت علی و معلولی / سنخیت علت و معلول) چه نتایجی میتوان استخراج کرد ؟ (به ترتیب)	
	ک (از کجا بدانیم که هدف از تحقیق و پژوهش رسیدن به شناخت یقینی است ؟	
	ل (کار فلسفه چیست ؟	
	م (آیا به وسیله امور جزئی می توانیم به امور کلی برسیم ؟	
	ن (آیا قوانین کلی را می توان با مشاهدات تجربی بدست آورد ؟ امام خمینی در این باره چه فرمودند ؟	
	س (ماکس پلانک فیزیک دان بزرگ معاصر درباره اصل علیت چه می گوید ؟	
	ع (مراتب موجودات در نظام هستی را توضیح دهید ؟	
	ف (واهب العمور یا عقل فعال چیست ؟	
	ص (در نظام جهان مجردات چه کاری انجام می دهند ؟	
	ق (اثبات علت العلل و غایت الغایات در جهان هستی نشان دهنده چیست ؟	
	ر (دانشمندان با تکیه بر چه اصولی آسوده خاطر می شوند ؟	

ردیف	درس ۵	بارم
۱	جاهای خالی را کامل کنید . الف (کتاب ارزنده ترین آثاری است که در علم موسیقی از دنیای قدیم برای ما به یادگار مانده است . ب (کتاب در شرق و غرب تأثیر فراوان داشت و از منابع معتبر این علم است . ج (سازی که نامیده می شود از ساخته های فارابی است . د (مدینه فاضله به هیئت پیوسته و سازمان یافته شباهت دارد . ه (زعیم مدینه در اصل کسی جز نمی تواند باشد . و (مقام حقیقی فارابی و دادن عنوان معلم ثانی به او از آن جهت است که او موسس یا است .	
۲	وصل کنید . الف (احصاء العلوم الف (فیلسوفان برای فهم مطالب ارسطو از آن استفاده می کنند ب (رساله اغراض مابعد الطبیعه ب (هشت فعل است ج (آراء اهل مدینه فاضله ج (درباره اخلاق د (رساله تحمیل السعاده د (درباره سیاست	
۳	به سوالات زیر پاسخ دهید . شخصیت اخلاقی فارابی را توضیح دهید ؟ زمانی که از فارابی پرسیده می شد تو داناتری یا ارسطو در پاسخ چه می گفت ؟ فارابی بیشتر وقت خود را در کجا می گذراند ؟ چه کسی ارجمند ترین دانشمندان در نزد سیف الدوله به شمار می رفت ؟ شخصیت علمی و فلسفی فارابی را توضیح دهید . آثار مهم فارابی را نام ببرید . کدام یک از کتاب های فارابی دارای هشت فصل است ؟ نام کتابی که موضوع آن مابعدالطبیعه و علم توحید است را نام ببرید . در رساله جمع بین رای دو حکیم آرای کدام حکیمان بیان شده است ؟ مقاله فی معانی العقل درباره چیست ؟	

	ابن سینا به یاری چه رساله ای به اغراض ارسطو پی می برد و مشکلات مابعد الطبیعه ارسطو برایش حل می شود ؟	
	کتبی که در باب سیاست و جتماعات و اخلاق هستند را نام ببرید .	
	آیا فارابی اهل سیاست بود ؟ توضیح دهید .	
	چه کسانی انسان را مدنی بالطبع می دانند ؟	
	مدنی بالطبع بودن انسان ها به چه معناست ؟	
	عامل برپایی جوامع چیست ؟	
	در نظر فارابی نسبت عقل فعال به طبیعت مانند چه نسبت هایی است ؟	
	زعیم (رئیس) مدینه فاضله چه ویژگی هایی باید داشته باشد ؟	
	مدینه جاهله را توضیح دهید ؟	
	فارابی مدینه جاهله را چگونه توصیف می کند ؟	
	لقب فارابی چیست ؟	
	مورخان و محققان در باب این که چرا فارابی لقب معلم ثانی را گرفته چه نظریاتی را بیان کرده اند ؟	
	آیا لقب معلم ثانی تنها به جهت تمجید و تکریم از مقام علمی فارابی است ؟	

بارم	درس ۵	ردیف
	صحيح يا غلط بودن عبارات زیر را با علامت ✓ یا ✕ مشخص کنید . الف : فارابی طبیب و شاعر مقتدری بود . ب : فارابی حدود ۵۰ جلد کتاب و مقاله به نام خود ثبت کرده است که به طور ویژه ای در عالم شرق از آن استفاده می شود در حالی که غرب زمین کاملاً مخالف تالیفات او هستند . ج : فارابی حدود سی جلد کتاب و مقاله به نام خود ثبت کرده است که در عصر جدید پیروان زیادی پیدا کرده اند . د : کتب فارابی مورد توجه شرق شناسان و هستی شناسان قرار گرفته است . ه : فارابی تقریباً در تمام رشته های علمی از جمله فلسفه اخلاق و فلسفه سیاست استاد بوده است . و : رساله اغراض ماوراءالطبیعه از آثار مهم فارابی به شمار می رود . ز : احصاء العلوم هشت فعل است و نویسنده در تمام فصول مطلقاً به علم منطق پرداخته است . ح : فارابی در کتاب خصوص الحکم از لحن ادیبات و در رابططه با علم توحید و مابعدالطبیعه سخن گفته است . ط : هدف اصلی برپایی جوامع بر طرف نمودن نیازهای متقابل انسان ها به یکدیگر است . ی : همه اعضای مدینه فاضله شایستگی تصدی تمام ریاست مدینه را دارند . ک: مراد فارابی از سیاست در واقع همان سیاست متداول در جهان امروز است . ل : رکن جدایی ناپذیر سیاست در همه دوران وجود زعیم در جامعه است . م : یکی از ویژگی های مدینه جاهله اعتقاد راسخ مردم آن به سعادت است . ن : برخی دلیل نام گذاری فارابی به معلم ثانی را استعداد استادانه او در تفسیر و رفع اشکال و نوشتن دوباره به سبک قدیم می دانند . س : برای فهم دلیل نام گذاری فارابی به معلم ثانی می توان به آرای محققان و مورخان اکتفا کرد . ع: لقب فارابی به منظور تمجید و تکریم از مقام فارابی است . ف : فارابی با بیان نظرات خود چنان حکم کرد که علوم تالیف شده توسط او توسط دین مورد قبول واقع شود و به صورتی یک وحدت سازمانی را تشکیل دهد . ص: فارابی مؤسس فلسفه اسلامی نبود بلکه صرفاً به رفع اشکالات آن پرداخته و به شیوه جدید آنها را تالیف کرد .	۱

ردیف	درس ۵	بارم
۲	جاهای خالی را کامل کنید . الف (فارابی در مقاله فی معنا فی العقل را تعریف کرده و و آن را شرح داده است . ب (از نظر فارابی تأمین نیازهای انسان در گرو است . ج (در حقیقت عامل برپایی جوامع بوده است . د (دیدگاه فارابی درباره مدینه فاضله از مبانی او الهام گرفته است . ه (از دیدگاه حکمت مشایی ، جهان سلسله مراتبی دارد که در رأس آن است . و (زعیم مدینه در اصل کسی جز نمی تواند باشد . ز (فارابی در منطق مهارت خاصی داشت .	
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید . – کتب فارابی مورد توجه و مراجعه و مطالعه و بوده است . الف (علما و جامعه شناسان ☐ ب (علما و حکما ☐ ج (فیلسوفان اسلامی علما ☐ د (ادیبان و حکما ☐ – از علوم مربوطه در کتاب احصاء العلوم می توان به و و و اشاره کرد . الف (زبان و منطق و نجوم و فقه و کلام و ریاضیات ☐ ب (زبان و منطق و ریاضیات و نجوم و مابعدالطبیعه و فقه و کلام و سیاست ☐ ج (منطق و فلسفه و نجوم و سیاست ☐ د (هیچکدام ☐ – از نظر فارابی آدمی بر حسب به اجتماع گرایش دارد الف (ذات خود ☐ ب (ماهیت خود ☐ ج (فطرت خود ☐ د (چیستی خود ☐ – پس از پیامبر مسئولیت راهنمایی مدینه فاضله به و واگذار می شود . الف (فقیهان و حکما ☐ ب (امامان و عرفا ☐ ج (امامان و مراجع تقلید ☐ د (حکما و رهبران جوامع ☐ – سیاست فعل و تدبیر است متناسب با است . الف (رهبر جامعه – فلسفه سیاست ☐ ب (زعیم مدینه فاضله – تعلیم مربوط به هستی شناسی ☐ ج (زعیم مدینه فاضله – تعلیم و الهامات روحانی ☐ د (فلاسفه علوم سیاست – تعلیم و الهامات روحانی ☐	

ردیف	درس ۵	بارم
	- فارابی در منطق مهارت خاصی داشت و آن را به صورت کاملاً تصحیح شده به زبان عربی تدوین کرد . الف (ابن سینا ☐ ب (سقراط ☐ ج (ارسطو ☐ د (افلاطون ☐)	
۴	به سوالات زیر پاسخ دهید . فارابی در چه زمینه هایی صاحب نظر و مولف است ؟ فارابی در چه زمینه هایی عملاً به فعالیت پرداخته است ؟ از علوم مختلف فارابی به چه علومی می توان اشاره کرد ؟ فارابی در حصار کدام علوم قرار گرفته است در حالی که عملاً به آن پیشه ها نپرداخته است ؟ آثار مهم فارابی را نام برده و سپس ویژگی هر اثر را بیان کنید . به ترتیب (احصاء العلوم - فصوص الحکیم - رساله اغراض مابعدالطبیعه - سیاست مدینه) به دست چه کسی تألیف و هر کدام شامل چه محتوایی است ؟ خصوص الحکم شامل چه محتوایی می شود و لحن بیان فارابی در این اثر چگونه است ؟ رساله اغراض مابعدالطبیعه چه نوع کتابی است و مورد بهره وری چه کسانی قرار گرفته است ؟ چه کسی به منظور فهم کتاب مابعدالطبیعه ارسطو به رساله اغراض مابعدالطبیعه رای آورده است ؟ رساله جمع بین رأی دو حکیم صرفاً یک پژوهش فلسفی است ؟ در صورت نفی دلیل خود را ذکر کنید؟ فارابی در چه کتابی عقل را تعریف نموده و اقسام آن را شرح داده است ؟ ارزنده ترین اثر فارابی در زمینه موسیقی کدام است و چه ماجرای در آن نقل شده است ؟ جریان بیان شده در کتاب موسیقی کبیر را شرح دهید ؟ آیا فارابی به دلیل کناره گرفتن از مشاغل سیاسی اندیشه درباره آن را هم نادیده گرفت ؟ رابطه فارابی با سیاست چگونه بود ؟ آیا فارابی به دلیل علاقه به سیاست به مقام مهم ترین فیلسوف اسلامی رسیده است ؟ فارابی نظر خود درباره انسان را مانند چه کسی بیان می کند ؟ منظور فارابی از بالطبع بودن انسان چیست ؟ از نظر فارابی انسان می تواند تمام نیازهای خود را برطرف کند یا خیر ؟ اگر پاسخ خیر است بگویید رفع این نیازها در گرو چیست ؟ از نظر فارابی تأمین نیازهای انسان در گرو چه جامعه ای است ؟ در حقیقت ، چه چیزی عامل برپایی جوامع بوده است ؟ از نظر فارابی مدینه فاضله چه مدینه ای است ؟ بهترین مدینه ها ، چه مدینه ای است و مردم ن به چه امری مشغول هستند ؟	

ردیف	درس ۵	بارم
	مدینه فاضله چه شباهتی به بدن انسان دارد ؟	
	دلیل فارابی برای تشبیه مدینه فاضله به اعضای یک بدن سالم چیست ؟	
	آیا مدینه فاضله مانند اعضای بدن با قوای طبیعی خود عمل می کند ؟	
	مدینه فاضله را با اعضای بدن مقایسه کنید .	
	واسطه های تدبیر جهان آفرینش چه کسانی هستند و عهده دار چه مسئولیتی اند ؟	
	چه تشابه و مناسبتی میان نظام هستی و نظام مدینه فاضله وجود دارد ؟	
	زعیم مدینه فاضله باید دارای چه ویژگی هایی باشد ؟	
	زعیم مدینه چه کسی می تواند باشد ؟	
	پس از پیامبر مسئولیت راهنمایی مدینه فاضله بر عهده چه کسانی است ؟	
	اعطای درجه سعادت بشری چه درجه ای از سعادت است و رئیس مدینه فاضله چگونه به این مقام می رسد ؟	
	وحی انبیاء و الهامات اولیاء ناشی از چه اتصالی است و در کدام از درجه سعادت این اتصال برقرار می شود ؟	
	سیاست برای تأسیس و گسترش چه نظامی و برگرفته از چه علومی و کدام منابع به وجود می آید ؟	
	امکان اجرا و تحقق مدینه فاضله در گرو قدرت چه کسی است ؟	
	رکن جدایی ناپذیر سیاست چیست ؟	
	نقطه مقابل مدینه فاضله چه مدینه ای است ؟	
	مدینه جاهله را با مدینه فاضله مقایسه کنید .	
	آیا می توان مدینه جاهله را مانند مدینه فاضله به اعضای یک بدن تشبیه کرد ؟	
	معلم ثانی چه کسی است و چه دلیلی بر این نام گذاری حاکم است ؟	
	فارابی به چه دلیل و چه لقبی کسب کرد ؟	
	نظر مورخان و محققان درباره لقب فارابی چیست ؟	
	فارابی منطق ارسطو را به چه زبانی تدوین کرد ؟	
	آیا می توان برای قانع شدن و فهم چرایی نام گذاری فارابی به معلم ثانی به نظر محققان و مورخان اکتفا کرد ؟	
	آیا مورخان و محققان با اظهار نظر درباره لقب فارابی توانسته اند دلایل کافی و خالی از بحثی بیان کنند؟	
	فارابی در اصل به دلیل انجام چه کارهایی شایستگی کسب لقب معلم ثانی را یافت ؟	